

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การจัดการโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล: ศึกษาเปรียบเทียบชุมชนหมื่นเงินทองและชุมชนสวนดอก แขวงศรีวิชัย เทศบาลนครเชียงใหม่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินงานจัดการขยะในชุมชนตามโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของชุมชน รวมไปถึงเปรียบเทียบกระบวนการในการดำเนินงานจัดการขยะในชุมชนระหว่างชุมชนหมื่นเงินทองและชุมชนสวนดอก โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างไว้ ผลการศึกษานำเสนอเรียงตามลำดับ ดังต่อไปนี้

4.1 การดำเนิน โครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลและบริบทพื้นที่ศึกษา

4.2 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

4.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนิน โครงการ ได้แก่

4.3.1 การรับรู้ข่าวสาร

4.3.2 บทบาทของผู้นำ

4.3.3 การมีส่วนร่วมของชุมชน

4.3.4 การมีจิตสำนึกและความตระหนัก

4.4 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยในด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร บทบาทผู้นำชุมชน การมีส่วนร่วมและความตระหนักต่อการคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้ง ซึ่งมีผลต่อการดำเนินโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลระหว่างชุมชนหมื่นเงินทองและชุมชนสวนดอก

4.5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการดำเนิน โครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล

4.1 โครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล

4.1.1 ที่มาและความสำคัญของโครงการ

เทศบาลนครเชียงใหม่ประสบปัญหาด้านการจัดการขยะมูลฝอยซึ่งมีสาเหตุมาจากการพัฒนาเมืองและการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การพัฒนาด้านสังคม เศรษฐกิจ และการขยายตัวของประชากรที่เพิ่มจำนวนขึ้น ส่งผลให้เกิดแนวโน้มต่อการเสื่อมโทรม

ทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ประกอบกับการแก้ไขปัญหาในอดีตไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร อันเป็นเหตุให้มีปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากจนเกินกำลังความสามารถของเทศบาลนครเชียงใหม่จะแก้ไขปัญหาตามลำพังได้ ทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่พึงประสงค์ต่อนักท่องเที่ยวและส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลและจังหวัดเชียงใหม่เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านการเก็บขน การขนส่งและการกำจัดมูลฝอย กล่าวคือ ด้านการเก็บขนและการขนส่งทำให้เกิดปัญหาด้านการจราจรติดขัด มีเวลาจำกัดในการจัดเก็บทำให้การใช้อุปกรณ์ต่างๆ ขาดประสิทธิภาพ ไม่คุ้มค่า ส่วนด้านการกำจัดขยะก็ยังไม่วิธีกำจัดขยะที่เหมาะสมถูกต้องแน่ชัดว่าจะดำเนินการโดยวิธีใด ถึงแม้เทศบาลนครเชียงใหม่ได้จัดทำโครงการคัดแยกขยะเพื่อลดปริมาณมูลฝอยแต่ก็ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งเท่านั้น ปัจจุบันเทศบาลนครเชียงใหม่ยังต้องสูญเสียงบประมาณในการจัดการขยะเป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในอนาคต โดยที่ไม่มีหลักประกันเลยว่าวิกฤตการณ์เกี่ยวกับขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่จะเกิดขึ้นอีกเมื่อใด ซึ่งในอดีตช่วงปลายปี พ.ศ. 2541 ได้เคยเกิดขึ้นอย่างรุนแรงมาแล้ว และมีโอกาสเกิดวิกฤตการณ์เกี่ยวกับขยะมูลฝอยขึ้นอีกตลอดเวลา ถ้าไม่มีการจัดการที่ถูกต้อง เหมาะสมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

เทศบาลนครเชียงใหม่ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่บริหารจัดการให้บริการประชาชนเพื่อให้เชียงใหม่เป็นเมืองน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี จึงเน้นให้ความสำคัญต่อการรักษาสิ่งแวดล้อม เทศบาลจึงมีนโยบายจัดทำโครงการคัดแยกขยะเพื่อลดปริมาณมูลฝอย ซึ่งเป็นการจัดการขยะรีไซเคิลที่ใช้แล้ว เช่น กระดาษ พลาสติก แก้ว โลหะ เป็นต้น เป็นอีกรูปแบบหนึ่งในการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน นอกจากนี้ยังมีการคัดแยกขยะในสำนักงานการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ตามนโยบายผู้บริหาร รวมไปถึงเป็นการสร้างโอกาสให้ประชาชนและชุมชนพร้อมทั้งกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ ได้แก่ เยาวชน ผู้นำกลุ่มต่าง ๆ ได้เรียนรู้และเข้าใจ ตลอดจนปลูกฝังจิตสำนึกในการร่วมกันดูแลรักษาความสะอาด โดยการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงที่ว่า ขยะมูลฝอยเป็นสิ่งที่สามารถจัดการได้ด้วยตนเอง โดยการนำกลับมาใช้ใหม่ (Reuse) และคัดแยกขยะก่อนทิ้ง (Recycle) นอกจากนี้ช่วยลดปริมาณขยะในเขตเทศบาลในทางหนึ่งแล้ว ยังสร้างผลพลอยได้ทางเศรษฐกิจอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการมูลฝอย
2. เพื่อลดปริมาณมูลฝอยที่ต้องนำไปกำจัดโดยลดปริมาณขยะ ณ แหล่งกำเนิด
3. เพื่อให้เกิดผลพลอยได้ทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนและประชาชนทั่วไป
4. เพื่อปลูกจิตสำนึกให้เยาวชน ประชาชนชาวเชียงใหม่คัดแยกขยะทุกครั้ง ก่อนทิ้ง

เป้าหมาย

1. เยาวชน ประชาชนผู้สร้างขยะทุกคนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
2. บุคลากร หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
3. ประธานชุมชน กรรมการชุมชน ผู้นำสตรี อาสาสมัครสาธารณสุขในชุมชน เขตเทศบาล

4.1.2 ขั้นตอนการดำเนินงานตามโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

จากการเจริญเติบโตของเมืองเชียงใหม่ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะในเขตเมืองซึ่งเป็นเขตรับผิดชอบของเทศบาลเป็นส่วนใหญ่ หนึ่งในปัญหาสำคัญที่เทศบาลนครเชียงใหม่จัดการแก้ไขปัญหาและประสานงานการดำเนินการในปัจจุบัน คือ ปัญหาด้านการดูแลรักษาความสะอาด ซึ่งการคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้งเป็นหนึ่งในการแก้ไขปัญหาที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด และเอื้ออำนวยต่อการบริหารจัดการเก็บขยะมูลฝอย ทำให้ปริมาณขยะที่ต้องจัดเก็บและนำไปกำจัดลดน้อยลง เทศบาลนครเชียงใหม่จึงถือเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านขยะมูลฝอยได้ในระยะยาว นายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยนายบุญเลิศ บูรณุปกรณ์ จึงได้มีนโยบายลดปริมาณขยะที่ต้นเหตุ จึงได้ศึกษาแนวทางในการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล โดยได้ศึกษารูปแบบการดำเนินงานจากจังหวัดพิษณุโลก เกี่ยวกับการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล และได้จัดทำโครงการคัดแยกขยะเพื่อเสนอโครงการและขออนุมัติโครงการ พร้อมกันนั้นได้สำรวจข้อมูลทั่วไปของชุมชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีการประสานงานกับกองสวัสดิการสังคมเพื่อสำรวจข้อมูลดังกล่าว และได้มีการประชาสัมพันธ์โครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลทางสื่อมวลชนต่างๆ

เมื่อศึกษารูปแบบและทำการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เทศบาลนครเชียงใหม่ได้จัดส่งพนักงานเทศบาลที่เกี่ยวข้องกับการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลไปอบรมการคัดแยกขยะที่จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 23 คน ระหว่างเดือนมกราคม 2544 เพื่อเป็นวิทยากร และเป็นผู้ประสานงานโครงการเผยแพร่ความรู้ในชุมชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 55 แห่ง โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 11 แห่ง

เทศบาลนครเชียงใหม่มีการรณรงค์ให้ความรู้ ตลอดจนขึ้นตอนรายละเอียดเชิงปฏิบัติในการคัดแยกขยะแก่ชุมชนต่าง ๆ ในแขวงกาวิละ แขวงเม็งราย แขวงศรีวิชัยและแขวงนครพิงค์ โดยวิทยากรที่ผ่านการอบรมการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล ในเดือนกุมภาพันธ์ 2544 ผู้ที่เข้าร่วมอบรมที่เป็นตัวแทนมาจากแต่ละชุมชน ได้แก่ อบรมผู้นำชุมชน กรรมการชุมชน แกนนำกลุ่มต่างๆ ในชุมชนเขตเทศบาลทั้งหมด เพื่อชี้แจงรายละเอียด ขั้นตอน โดยขอความร่วมมือในการคัดแยกขยะมูลฝอยที่สามารถรีไซเคิลและจำหน่ายได้ 4 ประเภท คือ กระดาษ พลาสติก แก้ว และโลหะ เมื่อจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจและขอความร่วมมือจากตัวแทนชุมชนที่มาจากแขวงต่าง ๆ จึงมีการจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิลในชุมชนเขตเทศบาล จำนวน 55 แห่ง และสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 11 แห่ง โดยในขั้นต้นมีการจัดทำสมุดบัญชีและสมุดคู่ฝากบัญชีธนาคารขยะรีไซเคิลเพื่อใช้ในการดำเนินการจากการที่ชุมชนหรือโรงเรียนได้ขายขยะรีไซเคิล

ในระหว่างที่มีการดำเนินการจัดตั้งธนาคารขยะ พร้อมกันนั้นเทศบาลนครเชียงใหม่ได้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานตามโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล เพื่อให้เป็นที่รู้จักแก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้น โดยมีทั้งการจัดทำแผ่นพับ ใบปลิว เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล การจัดทำป้ายผ้าเพื่อรณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะในครัวเรือน การจัดทำสปอร์ตโฆษณา รวมไปถึง จัดทำสติ๊กเกอร์ ที่มีคำว่า “บ้านนี้แยกขยะ” เพื่อใช้สำหรับครัวเรือนที่เข้าร่วมตามโครงการ

ในการจัดตั้งศูนย์รับซื้อขยะรีไซเคิลภายในชุมชน เทศบาลนครเชียงใหม่มีการสนับสนุนในด้านวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ทรายขี้เถ้า ถังขยะที่แยกประเภทของขยะรีไซเคิล ก่อนทิ้ง ถุงใส่ขยะรวมไปถึงงบประมาณเริ่มต้นสำหรับดำเนินโครงการให้แก่ ชุมชนต่าง ๆ และโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โดยในวันที่ 1 มีนาคม 2544 ได้มีการเปิดตลาดนัดหรือตลาดกลาง ซื้อ-ขาย ขยะรีไซเคิลอย่างเป็นทางการ มีเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นตัวกลางในการรับซื้อ-ขายขยะรีไซเคิล รวมไปถึงกำหนดราคาตลาดกลางสำหรับซื้อ-ขาย จากนั้นชุมชนและสถานศึกษาจึงได้ดำเนินงานตามโครงการอย่างต่อเนื่องซึ่งเทศบาลนครเชียงใหม่ได้มี

การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อติดตาม ตรวจสอบการดำเนินการและการประเมินผลการดำเนินโครงการ โดยมีการรวบรวมผลข้อมูลจากแขวงต่าง ๆ เพื่อนำมาสรุปผลและจัดทำเป็นรายงานประจำปี พร้อมทั้งมีการให้ความรู้เพิ่มเติม สอบถามปัญหา และอุปสรรคการดำเนินงานเพื่อนำมาวิเคราะห์ ปรับปรุง แก้ไข ให้การดำเนินงานตามโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

4.1.3 การดำเนินงานของตลาดกลางขยะรีไซเคิล

- การดำเนินงาน

ตลาดกลางขยะรีไซเคิล ตามโครงการคัดแยกเพื่อรีไซเคิลของเทศบาลนครเชียงใหม่ รับซื้อขยะรีไซเคิล 4 ประเภท คือ กระดาษ แก้ว โลหะ และพลาสติก บริการตั้งแต่วันจันทร์ – เสาร์ เวลา 08.30 – 17.00 น. ยกเว้นวันอาทิตย์

- สถานที่ตั้งตลาด

- แขวงศรีวิชัย บริเวณสุสานสันติธรรม เปิดดำเนินการในวันที่ 30 สิงหาคม 2544
- แขวงกาวีละ บริเวณโรงไฟฟ้าเก่าบ้านเด่น เปิดดำเนินการในวันที่ 1 มีนาคม 2544
- แขวงเม็งราย บริเวณสุสานหายยา เปิดดำเนินการในวันที่ 27 กันยายน 2544

4.1.4 การจัดตั้งธนาคารขยะในชุมชน

เทศบาลนครเชียงใหม่โดยนายบุญเลิศ บูรณุปกรณ์ นายกเทศบาลนครเชียงใหม่ เป็นผู้ริเริ่มการจัดตั้งโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล โดยได้ริเริ่มโครงการในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2544 โครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลของเทศบาลนครเชียงใหม่ยังได้จัดทำเป็นโครงการย่อยตามวาระและโอกาสต่าง ๆ ได้แก่ โครงการทอดผ้าป่าขยะเพื่อรีไซเคิล โครงการรณรงค์คัดแยกขยะเนื่องในวโรกาส 5 ธันวาคมหาราช โครงการสถานศึกษาร่วมใจห่วงใยสิ่งแวดล้อม และธนาคารขยะในสถานศึกษา รักษาสิ่งแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์หลักคล้ายคลึงกันคือ ปลุกจิตสำนึกและรณรงค์ให้เยาวชน ประชาชนทั่วไปร่วมกันรักษาความสะอาดของบ้านเมือง เผยแพร่ให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลเพื่อ ประชาสัมพันธ์และสร้างกระแสตอบรับโครงการรณรงค์คัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลของ

เทศบาลนครเชียงใหม่และลดปริมาณขยะรวมไปถึงการจัดเก็บและงบประมาณในการจัดการมูลฝอยของเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

วิธีการดำเนินงานโครงการของเทศบาลนครเชียงใหม่ได้มีการรณรงค์ให้คำแนะนำ แจกแผ่นพับใบปลิวแก่ประชาชนชุมชนต่าง ๆ ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ และประกาศเสียงตามสายให้แก่ประชาชนในชุมชนได้รับทราบถึงการจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิลขึ้น ธนาคารขยะต่างจากธนาคารทั่วไป คือ สมาชิกนำวัสดุรีไซเคิลมาเปลี่ยนเป็นจำนวนเงินฝากในบัญชี และสามารถเบิกถอนในวันที่ดำเนินการของธนาคารขยะ หลังจากนั้นธนาคารจะรวบรวมวัสดุรีไซเคิลไปขายยังตลาดกลางขยะรีไซเคิลของแขวง ในการดำเนินกิจกรรม โดยให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการเลือกประธานและคณะกรรมการในการรับผิดชอบดูแลในส่วนของการดูแลธนาคารขยะในชุมชนและสถานที่จัดตั้งธนาคารขยะในชุมชน และมีการแจกสติ๊กเกอร์ “บ้านนี้แยกขยะ” ที่ทางเทศบาลได้จัดทำให้สำหรับประชาชนในชุมชนที่มาสมัครเป็นสมาชิกไว้ติดหน้าบ้าน เพื่อให้ทราบว่าบ้านเหล่านี้มีการคัดแยกขยะรีไซเคิล โดยที่ประชาชนในชุมชนจะนำมาฝากหรือขายแก่ธนาคารขยะภายในชุมชน และประธานหรือคณะกรรมการของธนาคารขยะจะมีสมุดบัญชีแจกให้กับสมาชิกเพื่อลงรายละเอียดหรือรายการในการฝากขยะรีไซเคิลแต่ละครั้ง

ในการนำขยะรีไซเคิลมาฝาก มีวิธีการคือ มีการรับถุงสำหรับใส่ขยะรีไซเคิลที่แยกประเภทจากบ้านผู้นำชุมชน หากบ้านหลังใดมีรถเข็นก็จะนำขยะรีไซเคิลใส่รถเข็นมาเอง ส่วนราคารับซื้อมาจากส่วนกลาง คือ ตลาดกลางรับซื้อขยะแขวงศรีวิชัย โดยที่ธนาคารขยะของชุมชนจะได้ราคาพิเศษจากส่วนกลาง ราคาการรับซื้อจะมีการขึ้นลงตามความต้องการของตลาดและเศรษฐกิจในช่วงนั้น จากนั้นแขวงศรีวิชัยได้จัดให้บริษัทเอกชนมารับซื้อไปอีกต่อหนึ่งจากตลาดกลางขยะรีไซเคิล

4.1.5 การติดตามประเมินผลโครงการ

เทศบาลนครเชียงใหม่ ได้มีการติดตามประเมินผลโครงการโดยการสังเกตการณ์มีส่วนร่วมและการบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมของแต่ละชุมชนในแขวงต่าง ๆ ในการคัดแยกขยะมูลฝอยในชุมชน โดยมีเจ้าหน้าที่ที่จัดทำโครงการและเจ้าหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องคือ เจ้าหน้าที่สุขาภิบาล เจ้าหน้าที่งานบริการสิ่งแวดล้อม และเจ้าหน้าที่ประจำแขวงต่าง ๆ จัดบันทึกตัวเลขข้อมูลจากการติดตามตรวจสอบปริมาณขยะของเทศบาลใน

แต่ละเดือน ทั้งปริมาณขยะเหลือทิ้งและปริมาณขยะมูลฝอยที่นำมาขายแก่ตลาดกลางขยะรีไซเคิลแต่ละแขวง นอกจากนี้แล้วมีการสังเกตจากสมุดบันทึกปริมาณขยะรีไซเคิลประจำครัวเรือน จากธนาคารขยะในชุมชน ผลการบันทึกในแต่ละเดือนนำมาเขียนรายงานสรุปให้แก่หัวหน้างานบริการรักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อมเพื่อเสนอต่อนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ และใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงข้อบกพร่องและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

4.1.6 ชุมชนหมื่นเงินกอง

ชุมชนอาสาพัฒนาหมื่นเงินกอง เป็นชุมชนที่เกิดจากความสามัคคีร่วมตัวของประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบวัดหมื่นเงินกอง ซึ่งเป็นวัดที่สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้ากือนาหรือเจ้าแสนนา เมื่อ พ.ศ. 1882 – 1916 โดยประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบวัดหมื่นเงินกองซึ่งมีความตระหนักรู้ว่าการที่จะพัฒนาชุมชนนี้ให้เกิดคุณประโยชน์แก่สังคมชุมชนได้อย่างยั่งยืน ชาวชุมชนต้องมีความสามัคคี ร่วมกันคิด ร่วมกันแก้ไขภาวะปัญหาที่เกิดขึ้น และร่วมมือดำเนินการเป็นหมู่คณะของชาวชุมชน

ดังนั้นจึงได้ร่วมกันปรึกษาหาแนวทางในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปแบบของการพัฒนาชุมชนที่ต้องมีองค์กรชุมชนในการดำเนินการ เพื่อจะได้ร่วมกันกำหนดนโยบายต่าง ๆ จึงมีมติก่อตั้งเป็นชุมชนย่อยในเขตเมืองขึ้น ใช้ชื่อว่า “ชุมชนพัฒนาบ้านหมื่นเงินกอง” เริ่มก่อตั้งเมื่อ เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2543 มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 0.5 ตารางกิโลเมตร (แผนที่ 4.1และ4.2)

ที่ตั้ง อยู่โดยรอบบริเวณวัดหมื่นเงินกอง ต.พระสิงห์ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

ทิศเหนือ แนวถนนสามล้าน ซอย 1

ทิศใต้ แนวถนนสามล้าน ซอย 3

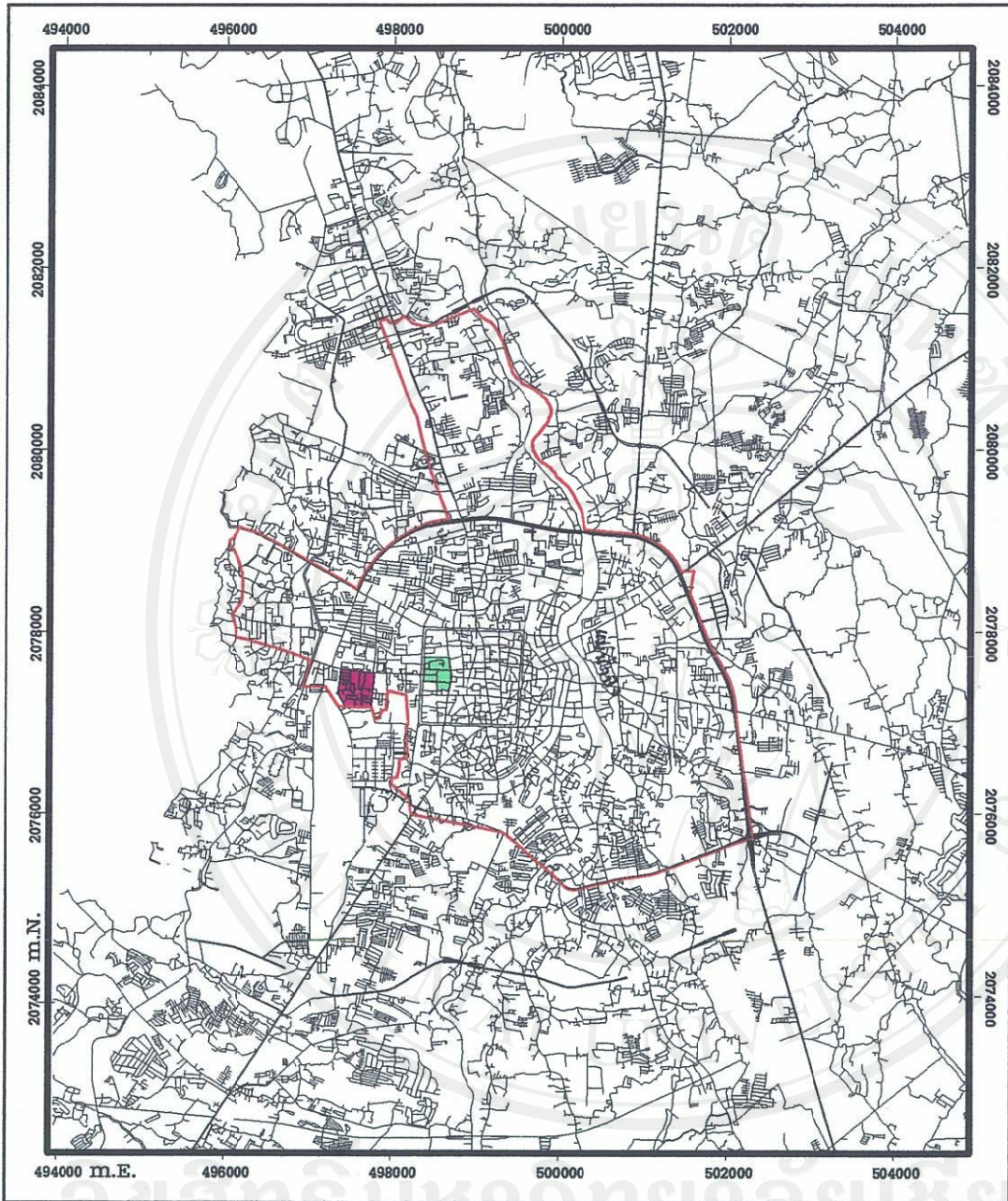
ทิศตะวันออก แนวถนนสามล้าน

ทิศตะวันตก แนวถนนบำรุงบุรี

จำนวนประชากร

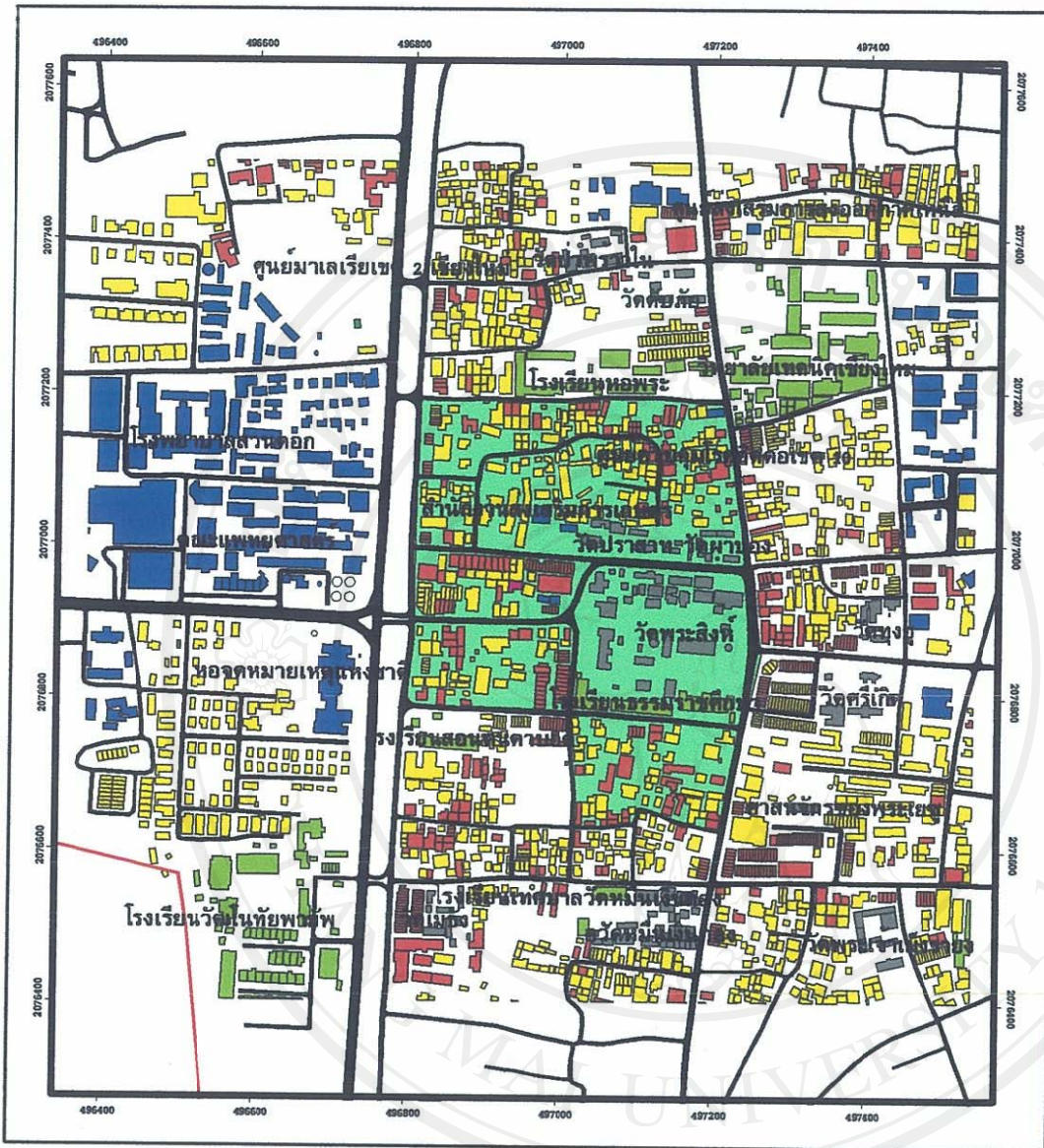
ประชากรจำนวน 590 คน

ครัวเรือนจำนวน 118 ครัวเรือน

แผนที่ 4.1 แสดงที่ตั้งพื้นที่ศึกษา

4.1.7 ชุมชนสวนดอก

ชุมชนสวนดอกพื้นที่ของชุมชนเป็นที่ราบกว้าง ใกล้เคียงคอยสุเทพ อาณาเขตของชุมชนให้กำหนดขอบเขตถือแนวกำแพงเมืองเก่าเป็นเกณฑ์โดยประมาณ ในอดีตเรียกว่า “เวียงสวนดอก” มีพื้นที่ทั้งหมด ประมาณ 225 ไร่ หรือ 90,000 ตารางวา (แผนที่ 4.1 และ 4.3)

ที่ตั้ง

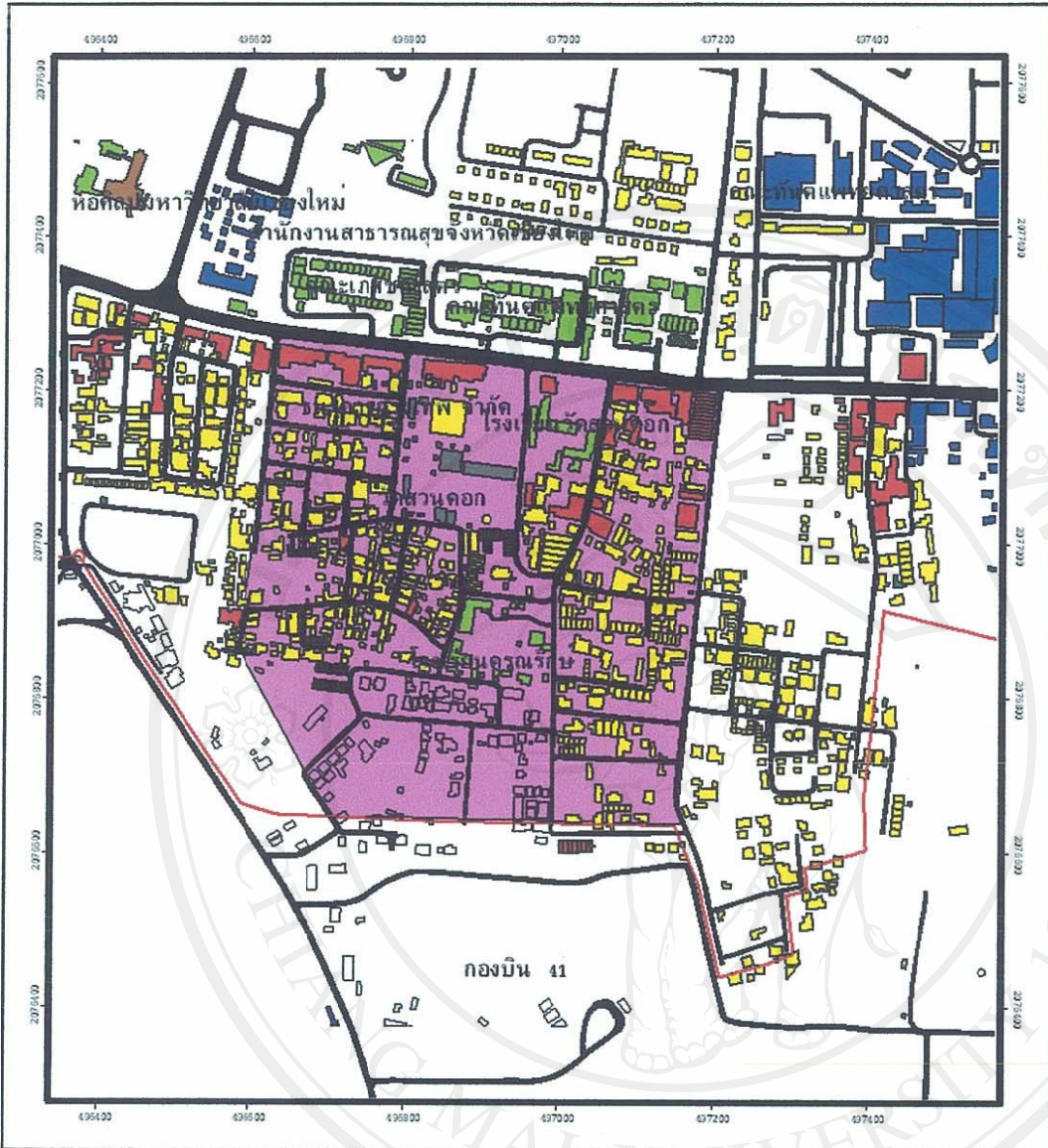
ตั้งอยู่ในบริเวณกำแพงเมืองเก่า “เวียงสวนดอก” สร้างโดยสมเด็จพระเจ้ามังรายมหาราช ในปี พ.ศ. 1839 – 1840 นับเวลาถึงปัจจุบันมีอายุ 708 ปี

อาณาเขตชุมชน

ทิศเหนือ	จดถนนสุเทพ
ทิศใต้	จดถนนแนวรั้วเขตทหาร กองบิน 41
ทิศตะวันออก	จดถนนสีโรรส
ทิศตะวันตก	จดถนนเทพสถิตย์

จำนวนประชากร

ประชากรจำนวน	2,462 คน
ครัวเรือนจำนวน	700 ครัวเรือน

4.2 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในชุมชนหมื่นเงินทอง จำนวน 54 คน และชุมชนสวนดอก จำนวน 88 คน มีรายละเอียดตามตาราง 4.1

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	ชุมชนหมื่นเงินทอง (N = 54)		ชุมชนสวนดอก (N = 88)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	23	42.6	36	40.9
หญิง	31	57.4	52	59.1
รวม	54	100.0	88	100.0
อายุ				
ต่ำกว่า 20 ปี	3	5.6	5	5.7
20 - 29 ปี	5	9.3	17	19.3
30 - 39 ปี	9	16.7	12	13.6
40 - 49 ปี	6	11.1	26	29.6
50 - 59 ปี	19	35.1	15	17.0
60 ปีขึ้นไป	12	22.2	13	14.8
รวม	54	100.0	88	100.0
ระดับการศึกษา				
ไม่ได้เรียน	1	1.9	3	3.4
ประถมศึกษา	21	38.9	32	36.4
มัธยมศึกษาตอนต้น	12	22.2	9	10.2
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	4	7.3	12	13.6
อนุปริญญา/ปวศ.	9	16.7	17	19.3
ปริญญาตรีขึ้นไป	7	13.0	15	17.1
รวม	54	100.0	88	100.0

ตาราง 4.1 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	ชุมชนหมื่นเงินทอง (N = 54)		ชุมชนสวนดอก (N = 88)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพหลัก				
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	12	22.2	14	15.9
รับจ้าง	23	42.6	39	44.3
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	5	9.3	9	10.2
ค้าขาย	11	20.4	18	20.5
อื่นๆ	3	5.5	8	9.1
รวม	54	100.0	88	100.0
อาชีพรอง				
ไม่มี	49	90.7	82	93.2
มี	5	9.3	6	6.8
รวม	54	100.0	88	100.0
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน				
ไม่มีรายได้	5	9.3	14	15.9
น้อยกว่า 5,000 บาท	19	35.1	19	21.6
5,001 - 10,000 บาท	21	38.9	43	48.9
10,001 - 20,000 บาท	9	16.7	9	10.2
20,000 บาทขึ้นไป	-	-	3	3.4
รวม	54	100.0	88	100.0
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน				
น้อยกว่า 1 ปี	1	1.9	5	5.7
1 - 5 ปี	5	9.3	16	18.2
6 - 10 ปี	11	20.3	15	17.0
10 ปีขึ้นไป	37	68.5	52	59.1
รวม	54	100.0	88	100.0

จากตาราง 4.1 ผู้ตอบแบบสอบถามจากชุมชนหมื่นเงินกองมีจำนวนทั้งสิ้น 54 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เพศหญิง จำนวน 31 คน เพศชาย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 57.4 และ 42.6 ตามลำดับ อายุเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในช่วง 50 – 59 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 รองลงมาอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 และ 30 – 39 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 และจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุตั้งแต่ช่วง 50 – 59 ปีขึ้นไปมีจำนวนมาก เนื่องจากช่วงเวลาที่เก็บข้อมูลนั้นกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 50 – 59 ปี ส่วนใหญ่ออกไปประกอบอาชีพและเรียนหนังสือ ส่วนผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ในชุมชนจะมีทั้งอาชีพรับจ้าง ค้าขาย หรือเป็นพ่อบ้าน และแม่บ้าน รวมไปถึงผู้สูงอายุ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับอนุปริญญาหรือปวส. จำนวน 12 คน และ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 และ 16.7 ตามลำดับ การประกอบอาชีพ กลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6 ส่วนรองลงมา คือ ไม่ได้ประกอบอาชีพ ได้แก่ พ่อบ้าน แม่บ้าน นักเรียนนักศึกษา และผู้ว่างงาน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 และอาชีพค้าขาย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4 ส่วนอาชีพรองหรืออาชีพเสริมมีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 ได้แก่ อาชีพรับซื้อของเก่า และเก็บเศษวัสดุเหลือใช้ในชุมชนเพื่อนำไปขาย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9 รองลงมาน้อยกว่า 5,000 บาท จำนวน 19 คน และ 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 และ 16.7 ตามลำดับ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้อาศัยอยู่ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 68.5 อาศัยอยู่ในช่วง 6 – 10 ปี จำนวน 11 คน และ 1 – 5 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 และ 9.3 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าข้อมูลพื้นฐานรวมไปถึงระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนของผู้ตอบแบบสอบถามชุมชนหมื่นเงินกองมีความสัมพันธ์กันและมีผลต่อการเข้าร่วมโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลซึ่งจะกล่าวถึงต่อไป

ในส่วนของข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างชุมชนสวนดอก จำนวนทั้งสิ้น 88 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 52 คน เพศชาย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 59.1 และ 40.9 ตามลำดับ อายุเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในช่วง 40 – 49 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6 รองลงมาอยู่ในช่วง 20 – 29 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 และ

50 – 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 17 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 รองลงมาคือระดับอนุปริญญาหรือปวส. จำนวน 17 คน และระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 และ 17.1 ตามลำดับ การประกอบอาชีพกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 35.2 ส่วนรองลงมา คือ ค้าขาย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 และไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9 ส่วนอาชีพรองหรืออาชีพเสริมมีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 ได้แก่ รับจ้าง และเก็บเศษวัสดุเหลือใช้ในชุมชนเพื่อนำไปขาย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 48.9 รองลงมาน้อยกว่า 5,000 บาท จำนวน 19 คน และไม่มีรายได้ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6 และ 15.9 ตามลำดับ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้อาศัยอยู่ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 59.1 อาศัยอยู่ 1 – 5 ปี จำนวน 16 คนและในช่วง 6 – 11 ปี จำนวน 15 คนคิดเป็นร้อยละ 18.2 และ 17.0 ตามลำดับ

4.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล

4.3.1 การรับรู้ข่าวสาร

4.3.1.1 การได้รับข้อมูลข่าวสารโครงการคัดแยกขยะ

- ชุมชนหมื่นเงินทอง

ข้อมูลในด้านการรับรู้ข่าวสารโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล โดยแบ่งเป็นข้อคำถาม ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาขยะทั่ว ๆ ไปในเมืองเชียงใหม่ รูปแบบหรือวิธีการจัดการขยะโดยการคัดแยกและการนำกลับมาใช้ใหม่ ข้อมูลโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลในชุมชนของเทศบาลนครเชียงใหม่ ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลมีผลต่อพฤติกรรมการจัดการคัดแยกขยะมูลฝอย ความรู้และเข้าใจในเรื่องการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างในชุมชนหมื่นเงินทอง จำนวน 54 ราย พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของชุมชนหมื่นเงินทองในด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาขยะทั่ว ๆ ไปในเมืองเชียงใหม่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงสุดเท่ากับ 3.12 (S.D. = 0.75) รองลงมา คือ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับรูปแบบหรือวิธีการจัดการขยะโดยการคัดแยกและการนำกลับมาใช้ใหม่ และข่าวสารโครงการคัดแยกขยะ

เพื่อรีไซเคิลที่มีผลต่อพฤติกรรมการคัดแยกมูลฝอย มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 3.05 (S.D. =0.76) และ 2.94 (S.D. =0.91) ตามลำดับ ส่วนการรับรู้ข่าวสารที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำสุด คือมีค่าเฉลี่ยคะแนน 2.98 ได้แก่ การรับทราบข้อมูลโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลในชุมชนของเทศบาลนครเชียงใหม่ (S.D. =0.81) และความรู้ความเข้าใจในด้านการคัดแยกขยะ (S.D. =0.78) ตามตาราง 4.2

ตาราง 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ข่าวสารของชุมชนหมื่นเงินกองจำแนกเป็นรายข้อ

การได้รับข้อมูลข่าวสาร โครงการคัดแยกขยะ	จำนวน (N = 54)	\bar{X}	S.D.	เกณฑ์
1.การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาขยะทั่ว ๆ ไปในเมืองเชียงใหม่	54	3.12	0.75	ปานกลาง
2.การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับรูปแบบหรือวิธีการจัดการขยะโดยการคัดแยกและการนำกลับมาใช้ใหม่	54	3.05	0.76	ปานกลาง
3.การได้รับทราบข้อมูล โครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลในชุมชน ของเทศบาลนครเชียงใหม่	54	2.98	0.81	ปานกลาง
4.ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลที่ได้รับมีผลต่อพฤติกรรมการจัดการคัดแยกขยะมูลฝอย	54	2.94	0.91	ปานกลาง
5.ความรู้และเข้าใจในเรื่องการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล	54	2.98	0.78	ปานกลาง
รวม		3.01	0.80	ปานกลาง

จากตาราง 4.2 ผลการศึกษาการรับรู้ข่าวสารโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลของชุมชนหมื่นเงินกอง พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาขยะทั่ว ๆ ไปในเมืองเชียงใหม่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด โดยการรับรู้ข่าวสารดังกล่าวมีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.01 เกณฑ์ในการรับรู้ข่าวสารโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลของชุมชนหมื่นเงินกองจึงอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาขยะในเมืองเชียงใหม่ มีการกล่าวถึงกันมากในสื่อต่าง ๆ เนื่องจากเป็นปัญหาใหญ่และส่งผลกระทบต่อประชากรที่อาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่ ไม่ว่าจะเป็นทั้งทางตรงและทางอ้อม

● **ชุมชนสวนดอก**

จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างในชุมชนสวนดอก จำนวน 88 ราย พบว่า ด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาขยะทั่ว ๆ ไปในเมืองเชียงใหม่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงสุดเท่ากับ 2.96 (S.D. = 0.76) รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจในด้านการคัดแยกขยะมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 2.68 (S.D. = 0.68) และรูปแบบหรือวิธีการจัดการขยะโดยการคัดแยกและการนำกลับมาใช้ใหม่มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 2.59 (S.D. = 0.86) ส่วนการรับรู้ข่าวสารที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำ คือ การรับทราบข้อมูลโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลในชุมชนของเทศบาลนครเชียงใหม่และข่าวสารโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลที่มีผลต่อพฤติกรรมจัดการคัดแยกมูลฝอย มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.34 (S.D. = 0.98) และ 1.98 (S.D. = 0.70) ตามลำดับ (ตาราง 4.3)

ตาราง 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ข่าวสารของชุมชนสวนดอกจำแนกเป็นรายชื่อ

การได้รับข้อมูลข่าวสาร โครงการคัดแยกขยะ	จำนวน (N = 88)	\bar{X}	S.D.	เกณฑ์
1.การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาขยะทั่ว ๆ ไปในเมืองเชียงใหม่	88	2.96	0.76	ปานกลาง
2.การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับรูปแบบหรือวิธีการจัดการขยะโดยการคัดแยกและการนำกลับมาใช้ใหม่	88	2.59	0.86	ปานกลาง
3.การได้รับทราบข้อมูลโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลในชุมชน ของเทศบาลนครเชียงใหม่	88	2.34	0.98	น้อย
4.ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลที่ได้รับมีผลต่อพฤติกรรมจัดการคัดแยกขยะมูลฝอย	88	1.98	0.70	น้อย
5.ความรู้และเข้าใจในเรื่องการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล	88	2.68	0.68	ปานกลาง
รวม		2.51	0.79	ปานกลาง

จากตาราง 4.3 พบว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาขยะทั่ว ๆ ไปในเมืองเชียงใหม่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.51 เกณฑ์ในการรับรู้ข่าวสารโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลของชุมชนสวนดอกจึงอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

การรับรู้ข่าวสารชุมชนสวนดอกมีการรับรู้อยู่ในเกณฑ์ปานกลางเช่นเดียวกับชุมชนหมื่นเงินกอง เนื่องจากข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาขยะในเมืองเชียงใหม่ สื่อต่างๆ ได้มีการพูดถึงบ่อยครั้งและเป็นปัญหาหนึ่งที่สำคัญของเมืองเชียงใหม่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองซึ่งมีการเข้าถึงของข่าวสารต่าง ๆ และเผชิญกับปัญหาโดยตรงจึงมีการรับรู้สถานการณ์และปัญหาการจัดการขยะในปัจจุบัน

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างชุมชนหมื่นเงินกองกับชุมชนสวนดอกในด้านการได้รับข้อมูลข่าวสารโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างทั้งสองชุมชนมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาขยะทั่ว ๆ ไปในเมืองเชียงใหม่มากที่สุด เนื่องจากข่าวสารด้านดังกล่าวเป็นสถานการณ์ปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อประชาชนในเมืองเชียงใหม่โดยตรง และหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน รวมไปถึงสื่อต่าง ๆ ได้ให้ความสนใจกับปัญหาและเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาขยะในเมืองเชียงใหม่อย่างต่อเนื่องจึงทำให้ประชาชนส่วนใหญ่มีการรับรู้ปัญหาอย่างต่อเนื่องในส่วนของการรับรู้ข่าวสารที่ได้รับน้อยที่สุดหรือไม่เคย ของชุมชนหมื่นเงินกองและชุมชนสวนดอก คือ ข้อมูลข่าวสารจากโครงการคัดแยกขยะที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้อาจเนื่องจากข้อมูลด้านการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ และการนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ในชุมชนยังมีการเผยแพร่ให้ความรู้และความเข้าใจในวงแคบ รวมไปถึงตัวแทนที่เป็นผู้ให้ข้อมูลด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยหากขาดความเข้าใจอย่างแท้จริงอาจทำให้พฤติกรรมในการคัดแยกขยะของผู้เข้าร่วมโครงการไม่มีประสิทธิภาพ

4.3.1.2 แหล่งที่มาของข่าวสารโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล

- แหล่งที่มาในการรับข่าวสาร

แหล่งที่มาของข่าวสารโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล กลุ่มตัวอย่างชุมชนหมื่นเงินกอง จำนวน 54 คน โดยมีแหล่งที่มาในการรับข่าวสาร ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นำชุมชน

หรือคณะกรรมการชุมชน เอกสารประชาสัมพันธ์ของเทศบาล หอกระจายข่าวของชุมชน และคนในครอบครัวหรือเพื่อนบ้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารจากผู้นำชุมชนหรือคณะกรรมการชุมชนมากที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6 รองลงมาเอกสารประชาสัมพันธ์ของเทศบาล จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 18.7 คนในครอบครัวหรือเพื่อนบ้าน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 นอกจากนี้แล้วผู้ที่ไม่เคยได้รับข่าวสารจำนวน 1 คน และจากการอ่านพบในหนังสือวารสาร จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 (ตาราง 4.4)

ส่วนชุมชนสวนดอก กลุ่มตัวอย่างจำนวน 88 คน พบว่า แหล่งการได้รับข่าวสารโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาจากผู้นำชุมชนหรือคณะกรรมการชุมชน จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมา คือ หอกระจายข่าวของชุมชน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 และเอกสารประชาสัมพันธ์จากเทศบาล จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 และจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ คนในครอบครัวหรือเพื่อนบ้านมีจำนวนเท่า ๆ กัน คือ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 ด้านอื่น ๆ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 และผู้ที่ไม่เคยได้รับข่าวสารจากสื่อใด ๆ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 (ตาราง 4.4)

ตาราง 4.4 แหล่งการได้รับข่าวสารโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล

แหล่งการได้รับข่าวสาร	ชุมชนหมื่นเงินทอง		ชุมชนสวนดอก	
	จำนวน (n = 54)	ร้อยละ	จำนวน (n = 88)	ร้อยละ
ไม่เคย	1	1.9	6	6.8
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	5	9.2	8	9.1
ผู้นำชุมชน/คณะกรรมการชุมชน	23	42.6	33	37.5
เอกสารประชาสัมพันธ์ของเทศบาล	10	18.5	13	14.8
หอกระจายข่าวของชุมชน	5	9.2	16	18.2
คนในครอบครัว/เพื่อนบ้าน	9	16.7	8	9.1
อื่น ๆ	1	1.9	4	4.5
รวม	54	100.0	88	100.0

จากการศึกษาชุมชนหมื่นเงินทองและชุมชนสวนดอก พบว่า ผู้นำชุมชนหรือคณะกรรมการชุมชนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อชุมชนและประชาชนในชุมชนในการแจ้งข่าวสารต่าง ๆ โดยเฉพาะข่าวสารจากเทศบาลนครเชียงใหม่ในเรื่องโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล เนื่องจากผู้นำและคณะกรรมการชุมชนเป็นตัวแทนของชุมชนในการเข้าร่วมอบรมและทัศนศึกษาดูงาน รวมไปถึงรับเรื่องเพื่อมาดำเนินงานภายในชุมชน นอกจากนี้แล้วผู้นำชุมชนยังต้องมีความใกล้ชิดกับชุมชนจึงทำให้มีการนำข้อมูลต่าง ๆ เข้าถึงประชาชนในชุมชนมากกว่าสื่ออื่น ๆ

- ความถี่ของการได้รับข้อมูล

ความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสารโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลของกลุ่มตัวอย่างชุมชนหมื่นเงินทอง ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างได้รับ คือ 2 สัปดาห์ต่อครั้งมากที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6 รองลงมาได้รับข่าวสารสัปดาห์ละครั้ง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 และมากกว่า 2 สัปดาห์ต่อครั้ง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5

กลุ่มตัวอย่างชุมชนสวนดอกมีความถี่ในการรับข้อมูลโครงการคัดแยกขยะมากกว่า 2 สัปดาห์ต่อครั้งมากที่สุด จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 71.6 รองลงมา 2 สัปดาห์ต่อครั้ง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 และสัปดาห์ละครั้งจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 (ตาราง 4.5)

ตาราง 4.5 ความถี่ของการได้รับข้อมูลโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล

ความถี่ของการได้รับข้อมูล	ชุมชนหมื่นเงินทอง		ชุมชนสวนดอก	
	จำนวน (n = 54)	ร้อยละ	จำนวน (n = 88)	ร้อยละ
ทุกวัน	7	13.0	3	3.4
สัปดาห์ละครั้ง	14	25.9	5	5.7
2 สัปดาห์ต่อครั้ง	23	42.6	17	19.3
มากกว่า 2 สัปดาห์ต่อครั้ง	10	18.5	63	71.6
รวม	54	100.0	88	100.0

จากการศึกษาในด้านความถี่ของการได้รับข้อมูลระหว่างชุมชนหมื่นเงินทองและชุมชนสวนดอก พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในชุมชนหมื่นเงินทอง ได้รับข่าวสารจากแหล่งข่าวสารที่มีความถี่ 2 สัปดาห์ต่อครั้ง ส่วนชุมชนสวนดอกกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความถี่ในการได้รับข่าวสารมากกว่า 2 สัปดาห์ต่อครั้ง ทั้งสองชุมชนมีระดับความถี่ของการได้รับข้อมูลแตกต่างกันมากทั้งระดับความถี่ของการได้รับข้อมูลและจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลเมื่อเทียบเป็นร้อยละของข้อมูล ซึ่งความแตกต่างในด้านระดับการรับรู้ข้อมูลนี้มีส่วนต่อการรับรู้ การมีส่วนร่วมและความตระหนักของกลุ่มตัวอย่างในการจัดทำโครงการคัดแยกขยะภายในชุมชน และยังแสดงให้เห็นถึงระดับความสนใจของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชาชนในแต่ละชุมชนในด้านความสนใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนต่อการเข้าร่วม โครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล

4.3.2 บทบาทผู้นำชุมชน

ความคิดเห็นในด้านบทบาทของผู้นำชุมชนในการจัดการกับปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านขยะมูลฝอยในชุมชนและการนำชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล จากการเก็บรวบรวมข้อมูลชุมชนหมื่นเงินทอง พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าผู้นำชุมชนของตนมีบทบาทมาก โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 72.2 ชุมชนสวนดอก ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าผู้นำชุมชนมีบทบาทน้อยในด้านการจัดการขยะในชุมชนและการนำชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล โดยมีผู้ตอบจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 59.1 (ตาราง 4.6)

ตาราง 4.6 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการดำเนินโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล

บทบาทของผู้นำชุมชน	ชุมชนหมื่นเงินทอง		ชุมชนสวนดอก	
	จำนวน (n = 54)	ร้อยละ	จำนวน (n = 88)	ร้อยละ
มีบทบาทมาก	39	72.2	2	2.3
มีบทบาทปานกลาง	10	18.5	20	22.7
มีบทบาทน้อย	4	7.4	52	59.1
ไม่มีบทบาท	1	1.9	14	15.9
รวม	54	100.0	88	100.0

จากผลการศึกษารoles บทบาทของผู้นำชุมชนต่อการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านขยะมูลฝอยภายในชุมชน และการนำชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล ผู้นำชุมชนหมื่นเงินทองเป็นผู้มีบทบาทในการดำเนินการจัดทำโครงการคัดแยกขยะภายในชุมชนอย่างต่อเนื่องทำให้มีผลต่อการยอมรับบทบาทของผู้นำชุมชนและเป็นตัวอย่างในการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลภายในชุมชน ส่วนชุมชนสวนดอกกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าผู้นำชุมชนมีบทบาทน้อยและไม่ได้ให้ความสำคัญกับปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนเท่าที่ควร จึงทำให้โครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลภายในชุมชนสวนดอกไม่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จึงมีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการ

ในด้านความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อบทบาทผู้นำชุมชนในการดำเนินโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล โดยกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามชุมชนหมื่นเงินทอง จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 87 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 54 คน เห็นว่าผู้นำชุมชนมีบทบาทในการจัดทำโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล และกลุ่มตัวอย่างชุมชนหมื่นเงินทอง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9 เห็นว่าผู้นำชุมชนมีบทบาทในการเป็นผู้ประสานงานระหว่างชุมชนกับเทศบาลมากที่สุด รองลงมาเป็นการขอความร่วมมือและการสนับสนุนจากสมาชิก จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 และการให้คำแนะนำแก่สมาชิก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 (ตาราง 4.7)

จากสมาชิก จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 และการให้คำแนะนำแก่สมาชิก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 (ตาราง 4.7)

ในส่วนของชุมชนสวนดอก จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 88 คนที่เห็นว่าผู้นำชุมชนมีบทบาทในการดำเนินโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล โดยกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 ที่เห็นว่าผู้นำชุมชนเป็นผู้มีบทบาทในการประสานงานระหว่างชุมชนกับเทศบาล รองลงมาเป็นผู้รับเรื่องราวร้องทุกข์ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 และขอความร่วมมือและการสนับสนุนจากสมาชิก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 (ตาราง 4.7)

ตาราง 4.7 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อบทบาทผู้นำชุมชนในการจัดทำโครงการคัดแยกขยะในชุมชน

บทบาทผู้นำชุมชน	ชุมชนหมื่นเงินทอง		ชุมชนสวนดอก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นผู้ประสานงานระหว่างชุมชนกับเทศบาล	21	38.9	18	20.5
ควบคุมสมาชิกให้ปฏิบัติตามโครงการ	4	7.4	1	1.1
รับเรื่องราวร้องทุกข์	2	3.7	8	9.1
ให้คำแนะนำแก่สมาชิก	8	14.8	2	2.3
ขอความร่วมมือและการสนับสนุนจากสมาชิก	12	22.2	5	5.7
รวม	47	87.0	34	38.7

ในด้านความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อผู้นำชุมชนที่ไม่มีบทบาทในด้านการดำเนินโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล มีผู้ตอบแบบสอบถามชุมชนหมื่นเงินทอง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 ที่เห็นว่าผู้นำชุมชนไม่มีบทบาท เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 ในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนี้เห็นว่าผู้นำชุมชนขาดการประชาสัมพันธ์ให้ทราบเกี่ยวกับการดำเนินโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลในชุมชนหมื่นเงินทอง รองลงมาเห็นว่าผู้นำขาดความรู้ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 (ตาราง 4.8)

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามชุมชนสวนดอกจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 ที่เห็นว่าผู้นำชุมชนไม่มีบทบาทในด้านการดำเนินโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล โดยผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 เห็นว่าผู้นำขาดความรับผิดชอบ รองลงมา คือ ผู้นำขาดการประชาสัมพันธ์และการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9 (ตาราง 4.8)

ตาราง 4.8 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อผู้นำชุมชนที่ไม่มีบทบาทในการจัดทำโครงการคัดแยกขยะในชุมชน

เหตุผล	ชุมชนหมื่นเงินทอง		ชุมชนสวนดอก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้นำขาดความรับผิดชอบ	1	1.9	24	27.3
ผู้นำขาดมนุษยสัมพันธ์	-	-	4	4.5
ผู้นำขาดความรู้	2	3.6	3	3.4
ผู้นำขาดความเชื่อถือจากชุมชน	1	1.9	9	10.2
อื่น ๆ	3	5.6	14	15.9
รวม	7	13.0	54	61.3

จากตาราง 4.8 กลุ่มตัวอย่างชุมชนหมื่นเงินทอง พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทมากที่สุดในการประสานงานระหว่างชุมชนกับเทศบาลและขอความร่วมมือและการสนับสนุนจากสมาชิก เนื่องจาก ผู้นำชุมชนมีการปฏิบัติงานโครงการคัดแยกขยะในชุมชนอย่างเข้มแข็ง สามารถประสานงานระหว่างชุมชนกับเทศบาลได้ดี อีกทั้งตัวผู้นำชุมชนเองให้ความร่วมมือกับเทศบาลในการรับนโยบายต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้กับชุมชน จึงได้รับความเชื่อถือและความไว้วางใจ จากทั้งเจ้าหน้าที่ของเทศบาลนครเชียงใหม่ ประชาชนในชุมชน เมื่อมีการขอความร่วมมือจากประชาชนในชุมชนจึงได้รับการสนับสนุนจากคนในชุมชนเป็นอย่างดี

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างชุมชนหมื่นเงินทองและชุมชนสวนดอกจากตาราง 4.7 พบว่า ในส่วนของชุมชนสวนดอก กลุ่มตัวอย่างจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 จากจำนวน 88 คน ที่เห็นด้วยที่ผู้นำชุมชนมีบทบาทในการจัดการโครงการ และในจำนวนนี้มี

18 คน ที่เห็นว่าผู้นำมีบทบาทในการเป็นผู้ประสานงานระหว่างชุมชนกับเทศบาล และจากการศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในชุมชนสวนดอก กล่าวว่า ในด้านการจัดทำโครงการคัดแยกขยะภายในชุมชน ผู้นำขาดการติดตาม และความรับผิดชอบในการดำเนินโครงการ ทั้งนี้เนื่องจาก ตัวผู้นำชุมชน ไม่ได้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและไม่ได้ขอความร่วมมือจากประชาชนในชุมชนให้เข้ามาร่วมปฏิบัติอย่างจริงจัง อีกทั้งประชาชนในชุมชนส่วนหนึ่งเป็นบุคคลภายนอกที่เข้าอาศัยอยู่ภายในชุมชนในระยะเวลาอันสั้น จึงขาดความผูกพันและทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ภายในชุมชนมีการควบคุมได้ยากและขาดการให้ความร่วมมือจากประชาชนบางกลุ่ม ทำให้การดำเนินโครงการดังกล่าวในชุมชนสวนดอกไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

จากตาราง 4.8 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อผู้นำในด้านที่ไม่มีบทบาทในการดำเนินโครงการส่วนใหญ่ เห็นว่า ผู้นำชุมชนมีการปฏิบัติตามโครงการอย่างสม่ำเสมอ และมีความรับผิดชอบดีอยู่แล้ว หากแต่ขาดการประชาสัมพันธ์ให้แก่สมาชิกในชุมชนบางส่วน เช่น ผู้ที่เริ่มเข้ามาอาศัยอยู่ในชุมชนในภายหลัง นอกจากนี้แล้ว ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ เชิญชวนให้ประชาชนที่อยู่ในวัยทำงาน และร้านค้าต่าง ๆ ภายในชุมชนได้เข้าร่วมโครงการให้มากขึ้น เนื่องจากผู้ที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มักเป็นเด็กและผู้สูงอายุในชุมชน

4.3.2.1 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อผู้นำชุมชน

- **ชุมชนหมื่นเงินทอง**

จากการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างชุมชนหมื่นเงินทอง พบว่า เมื่อผู้นำชุมชนได้นำโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลมาปฏิบัติในชุมชน ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในชุมชนหมื่นเงินทองที่มีต่อผู้นำจำนวน 54 คน ผลการศึกษาในด้านความคิดเห็นของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อผู้นำชุมชน โดยการพิจารณาจากค่าเฉลี่ยและเกณฑ์การประเมินของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ในด้านวิธีการที่ผู้นำชุมชนนำมาใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 (S.D. = 0.49) อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง รองลงมา คือ การยอมรับว่าผู้นำชุมชนเป็นผู้มีความรู้และความตั้งใจในการแก้ปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน

อย่างจริงจัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 (S.D. = 0.70) อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่งและความพร้อมและความเต็มใจให้ความร่วมมือเสมอเมื่อผู้นำชุมชนชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 (S.D. = 0.69) อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำสุด คือ การประชาสัมพันธ์เพื่อให้ชุมชนรู้ผลงานและมีการจูงใจให้ชุมชนร่วมกันทำกิจกรรมโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 (S.D. = 0.72) อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย (ตาราง 4.9)

ตาราง 4.9 แสดงข้อมูลค่าเฉลี่ยคะแนนและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของชุมชนหมื่นเงินทองต่อผู้นำชุมชนจำแนกเป็นรายชื่อ

ความคิดเห็น	จำนวน (N = 54)	\bar{X}	S.D.	เกณฑ์
1.ระดับความพร้อมและความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล	54	3.24	0.69	เห็นด้วย
2.ในการดำเนินงานตามโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล ผู้นำชุมชนมีการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกในชุมชน	54	3.04	0.69	เห็นด้วย
3.ผู้นำชุมชนเป็นผู้มีความรู้และความตั้งใจในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างจริงจัง	54	3.35	0.70	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
4.ความคิดเห็นต่อวิธีการที่ผู้นำชุมชนนำมาใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน	54	3.39	0.49	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5.ผู้นำชุมชนมีความรับผิดชอบในกิจกรรมหรือโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล	54	3.20	0.62	เห็นด้วย
6.ผู้นำชุมชนมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ชุมชนรู้ผลงานและมีการจูงใจให้ชุมชนร่วมกันทำกิจกรรมโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล	54	2.96	0.72	เห็นด้วย
รวม		3.20	0.65	เห็นด้วย

จากตาราง 4.9 เป็นการศึกษาในด้านความคิดเห็นของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามในชุมชนหมื่นเงินทองต่อการดำเนินโครงการคัดแยกขยะของผู้นำชุมชน ความคิดเห็นที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบอยู่ในเกณฑ์ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ได้แก่ วิธีการที่ผู้นำชุมชนนำมาใช้ใน

การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนและผู้นำชุมชนเป็นผู้ที่มีความรู้และความตั้งใจในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างจริงจัง จากค่าคะแนนเฉลี่ยรวมในด้านความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของผู้นำชุมชนหมื่นเงินกอง เท่ากับ 3.20 (S.D. = 0.65) ความคิดเห็นของชุมชนหมื่นเงินกองจึงอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยต่อบทบาทผู้นำในด้านต่าง ๆ จากการดำเนินกิจกรรมโครงการคัดแยกขยะ จะเห็นได้ว่า ผู้นำชุมชนหมื่นเงินกองเป็นผู้ที่มีความรู้และมีความตั้งใจในการแก้ไขปัญหาขยะในชุมชนหากแต่ขาดการประชาสัมพันธ์ในการจัดทำกิจกรรมและผลงานที่ได้จัดทำให้ประชาชนในชุมชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ในชุมชนหมื่นเงินกองมีความคิดเห็นที่ดีต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการจัดทำโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล ทั้งในด้านความพึงพอใจต่อตัวผู้นำในการทำกิจกรรม ความรับผิดชอบในการทำงาน รวมไปถึงเห็นว่าผู้นำมีความรู้ความสามารถและความตั้งใจในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างจริงจัง มีเพียงส่วนน้อยที่เห็นว่าผู้นำขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการและการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในชุมชนบางส่วน

● ชุมชนสวนดอก

จากการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างชุมชนสวนดอกที่มีต่อผู้นำชุมชน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนและเกณฑ์การประเมินจากกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 88 คน พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ประชาชนมีความพร้อมและความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรม โครงการคัดแยกขยะ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 2.85 (S.D. = 0.76) รองลงมา คือ ผู้นำมีการยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกในชุมชน มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 2.52 (S.D. = 0.56) และอยู่ในเกณฑ์ไม่แน่ใจในบทบาทของผู้นำกับการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงผลงานและสร้างแรงจูงใจให้เข้าร่วมกิจกรรมโครงการคัดแยกขยะ ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนน้อยที่สุดเท่ากับ 1.43 (S.D. = 0.62) อยู่ในเกณฑ์ไม่เห็นด้วย คือ ผู้นำเป็นผู้มีความรู้และความตั้งใจในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน ตามตาราง 4.10

ตาราง 4.10 แสดงข้อมูลค่าเฉลี่ยคะแนนและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของชุมชนสวนดอกต่อผู้นำชุมชนจำแนกเป็นรายชื่อ

ความคิดเห็น	จำนวน (N = 88)	\bar{X}	S.D.	เกณฑ์
1.ระดับความพร้อมและความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล	88	2.85	0.76	เห็นด้วย
2.ในการดำเนินงานตาม โครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล ผู้นำชุมชนมีการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกในชุมชน	88	2.52	0.56	เห็นด้วย
3.ผู้นำชุมชนเป็นผู้มีความรู้และความตั้งใจในการแก้ปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างจริงจัง	88	1.43	0.62	ไม่เห็นด้วย
4.ความคิดเห็นต่อวิธีการที่ผู้นำชุมชนนำมาใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน	88	1.69	0.74	ไม่เห็นด้วย
5.ผู้นำชุมชนมีความรับผิดชอบในกิจกรรมหรือ โครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล	88	1.72	0.69	ไม่เห็นด้วย
6.ผู้นำชุมชนมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ชุมชนรู้ผลงานและมีการจูงใจให้ชุมชนร่วมกันทำกิจกรรมโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล	88	2.41	0.70	ไม่แน่ใจ
รวม		2.10	0.67	ไม่แน่ใจ

การศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างชุมชนหมื่นเงินทองและชุมชนสวนดอกที่มีต่อผู้นำชุมชนในการดำเนินโครงการคัดแยกขยะภายในชุมชนกลุ่มตัวอย่างชุมชนหมื่นเงินทองส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อผู้นำชุมชนเป็นไปในทิศทางที่ดี เนื่องจากผู้นำชุมชนมีความรู้และความตั้งใจในการแก้ปัญหาขยะมูลฝอย รวมไปถึงความพอใจที่มีต่อวิธีการที่ผู้นำชุมชนนำมาใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน กลุ่มตัวอย่างจึงมีความเต็มใจและพร้อมให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการคัดแยกขยะของชุมชน โดยการพิจารณาถึงการที่ผู้นำมีการประสานงานระหว่างชุมชนกับเทศบาลและหน่วยงานต่าง ๆ ได้ดีมีความรับผิดชอบต่อการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน ทำให้เป็นที่ยอมรับและได้รับความไว้วางใจจากประชาชนในชุมชน

ส่วนด้านความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างชุมชนสวนดอกที่มีต่อผู้นำชุมชน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีแนวโน้มไปในทิศทางไม่เห็นด้วย โดยเห็นว่าผู้นำขาดความรู้และความตั้งใจใน

การแก้ปัญหาขณะมูลฝอยในชุมชนอย่างจริงจัง จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ต่างก็มีความ
 เต็มใจและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับชุมชนหากมีการดำเนินโครงการคัดแยกขยะภายใน
 ชุมชนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและช่วยแก้ไขปัญหา
 ขยะภายในชุมชนแต่เนื่องจากส่วนใหญ่เห็นว่าผู้นำขาดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องขาดความ
 รับผิดชอบในการจัดการดูแลโครงการ จึงส่งผลให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม
 ในโครงการน้อย เมื่อเทียบกับชุมชนหมื่นเงินทอง ซึ่งประชาชนให้การยอมรับในตัวผู้นำ
 ชุมชนที่มีการทำงานอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง

4.3.3 การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล

● ชุมชนหมื่นเงินทอง

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมโครงการคัดแยกขยะเพื่อ
 รีไซเคิลในชุมชนหมื่นเงินทอง ผลการศึกษาในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
 ร่วมโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลในชุมชนหมื่นเงินทอง จากการพิจารณาจากค่าเฉลี่ย
 และเกณฑ์การประเมินของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 54 คน พบว่า การมีส่วนร่วม
 ของประชาชนในการร่วมโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ
 ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านการคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้
 ก่อนนำไปทิ้ง อยู่ในเกณฑ์การมีส่วนร่วมระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 3.20
 (S.D. = 0.85) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมวางแผนการดำเนินงานโครงการคัดแยกขยะ
 โดยมีส่วนร่วมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 3.00 (S.D. = 0.84) และ
 การเข้าร่วมประชุมเพื่อหามาตรการจัดการปัญหาเรื่องขยะมูลฝอยในชุมชน ค่าเฉลี่ย
 คะแนนเท่ากับ 2.98 (S.D. = 0.73) อยู่ในเกณฑ์การมีส่วนร่วมปานกลาง ส่วนการมีส่วน
 ร่วมที่ค่าเฉลี่ยคะแนนน้อยที่สุด คือ การร่วมเสนอปัญหา แนวทางการดำเนินงานโครงการ
 คัดแยกขยะให้แก่ผู้นำชุมชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เกณฑ์การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย มี
 ค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 2.19 (S.D. = 0.89) ตามตาราง 4.11

ตาราง 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนหมื่นเงินทองจำแนกเป็นรายชื่อ

การมีส่วนร่วมของชุมชน	จำนวน (N = 54)	\bar{X}	S.D.	เกณฑ์
1.การเข้าร่วมประชุมเพื่อหามาตรการจัดการปัญหาเรื่องขยะมูลฝอยในชุมชน	54	2.98	0.73	ปานกลาง
2.การเข้าร่วมจัดทำโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลในชุมชน	54	2.85	0.99	ปานกลาง
3.การชักชวนให้คนในครอบครัวและเพื่อนร่วมกิจกรรมโครงการคัดแยกขยะ	54	2.56	1.09	ปานกลาง
4.ร่วมเสนอปัญหา แนวทางการดำเนินงานโครงการคัดแยกขยะให้แก่ผู้นำชุมชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง	54	2.19	0.89	นานๆครั้ง
5.การมีส่วนร่วมวางแผนการดำเนินงานโครงการคัดแยกขยะ	54	3.00	0.84	ปานกลาง
6.การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นวางแผนและดำเนินงานโครงการคัดแยกขยะภายในชุมชน	54	2.54	0.94	ปานกลาง
7.การร่วมบริจาควัสดุอุปกรณ์หรือร่วมแรงร่วมใจในกิจกรรมโครงการคัดแยกขยะของชุมชน	54	2.89	0.81	ปานกลาง
8.การคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้ก่อนนำไปทิ้ง	54	3.20	0.85	ปานกลาง
9.การปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้อย่างสม่ำเสมอ หลอดพลาสติก, ใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม, นำถุงพลาสติกใช้แล้วมาใช้ซ้ำ ฯลฯ	54	2.96	0.69	ปานกลาง
10.ระดับการปฏิบัติตามโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลในชีวิตประจำวัน	54	2.98	0.65	ปานกลาง
รวม		2.81	0.84	ปานกลาง

จากตาราง 4.12 แสดงให้เห็นว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนต่อการเข้าร่วมดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ ของโครงการคัดแยกขยะ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.81 (S.D. = 0.89) การมีส่วนร่วมของชุมชนหมื่นเงินทองมีเกณฑ์อยู่ในระดับปานกลาง

- **ชุมชนสวนดอก**

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลในชุมชนสวนดอก จากการพิจารณาจากค่าเฉลี่ยและเกณฑ์การประเมินของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษาในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลในชุมชนสวนดอก จำนวน 88 คน มีดังนี้ ระดับการมีส่วนร่วมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมเพื่อหามาตรการจัดการปัญหาเรื่องขยะมูลฝอยในชุมชน โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 2.66 (S.D. = 0.88) อยู่ในเกณฑ์การมีส่วนร่วมปานกลาง รองลงมาได้แก่ ให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามโครงการคัดแยกขยะได้แก่ การนำวัสดุที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ เช่น ถุงพลาสติก เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยคะแนนในการมีส่วนร่วมเท่ากับ 2.52 (S.D. = 0.58) อยู่ในเกณฑ์การมีส่วนร่วมปานกลาง และร่วมมือในการปฏิบัติตามโครงการคัดแยกขยะในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 2.47 (S.D. = 0.56) อยู่ในเกณฑ์การมีส่วนร่วมน้อย ส่วนในด้านการชักชวนให้คนในครอบครัวและเพื่อนร่วมกิจกรรมโครงการคัดแยกขยะมีค่าเฉลี่ยคะแนนน้อยที่สุดเท่ากับ 1.63 (S.D. = 0.87) ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ไม่มีส่วนร่วม ตามตาราง 4.12

ตาราง 4.12 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนสวนดอกจำแนกเป็นรายชื่อ

การมีส่วนร่วมของชุมชน	จำนวน (N = 88)	\bar{X}	S.D.	เกณฑ์
1.การเข้าร่วมประชุมเพื่อหามาตรการจัดการปัญหาเรื่องขยะมูลฝอยในชุมชน	88	2.66	0.88	ปานกลาง
2.การเข้าร่วมจัดทำโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลในชุมชน	88	1.70	0.77	ไม่เคย
3.การชักชวนให้คนในครอบครัวและเพื่อนร่วมกิจกรรมโครงการคัดแยกขยะ	88	1.63	0.87	ไม่เคย
4.ร่วมเสนอปัญหา แนวทางการดำเนินงานโครงการคัดแยกขยะให้แก่ผู้นำชุมชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง	88	1.64	0.79	ไม่เคย
5.การมีส่วนร่วมวางแผนการดำเนินงานโครงการคัดแยกขยะ	88	2.42	0.96	น้อย
6.การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นวางแผนและดำเนินงานโครงการคัดแยกขยะภายในชุมชน	88	1.80	0.94	น้อย
7.การร่วมบริจาควัสดุอุปกรณ์หรือร่วมแรงร่วมใจในกิจกรรมโครงการคัดแยกขยะของชุมชน	88	2.17	0.87	น้อย
8.การคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้ก่อนนำไปทิ้ง	88	2.01	0.57	น้อย
9.การปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก, ใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม, นำถุงพลาสติกใช้แล้วมาใช้ซ้ำ ฯลฯ	88	2.52	0.58	ปานกลาง
10.ระดับการปฏิบัติตามโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลฯ ในชีวิตประจำวัน	88	2.47	0.56	น้อย
รวม		2.10	0.78	น้อย

จากตาราง 4.12 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมน้อย จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างมีความยินดีที่จะเข้าร่วมในการประชุมภายในชุมชนเพื่อหามาตรการมาจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนเนื่องจากในปัจจุบันขยะมูลฝอยภายในชุมชนมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ส่วนหนึ่งมาจากประชากรแฝงที่เพิ่มขึ้นภายในชุมชนและปริมาณหอพัก ร้านค้าต่าง ๆ ที่เพิ่มจำนวนขึ้น กลุ่มตัวอย่างจึงสังเกตเห็นถึงปัญหาที่จะตามมาในชุมชนจึงมีความยินดีที่จะร่วมแก้ไขปัญหามาจัดการ

เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการระหว่างชุมชนหมื่นเงินทอง และชุมชนสวนดอกแล้วพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างของสองชุมชนมีความแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างชุมชนหมื่นเงินทองมีระดับการมีส่วนร่วมมากกว่ากลุ่มตัวอย่างชุมชนสวนดอก

จากการเปรียบเทียบขั้นตอนในการมีส่วนร่วมตั้งแต่ในระดับการมีส่วนร่วมค้นหาสาเหตุของปัญหาขยะมูลฝอยของชุมชน การมีส่วนร่วมในการวางแผนงานการดำเนินกิจกรรม ความร่วมมือในการปฏิบัติงานโครงการและการมีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินโครงการภายในชุมชน หากชุมชนมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนน้อยย่อมส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน ทำให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานของชุมชนลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับชุมชนที่มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนมากย่อมทำให้ชุมชนสามารถดำเนินกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น รวมไปถึงการลดปริมาณมูลฝอยและเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในชุมชน

4.3.4 ความตระหนักต่อการคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้ง

- ชุมชนหมื่นเงินทอง

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในชุมชนหมื่นเงินทอง จำนวน 54 คน การพิจารณาจากค่าเฉลี่ยและเกณฑ์การประเมินของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามชุมชนหมื่นเงินทองในด้านความตระหนักต่อการคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้งของประชาชนในการร่วมโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล มีดังนี้ โดยเฉลี่ยความตระหนักต่อการคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้งที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงสุดเท่ากับ 3.45 (S.D. = 0.97) ความตระหนักอยู่ในเกณฑ์มาก คือ ความคิดเห็นที่ควรมีมาตรการทางกฎหมายสำหรับผู้ก่อปัญหาและทำให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน รองลงมา คือ ความคิดเห็นในด้านการคัดแยกมูลฝอยในครัวเรือน เป็นการเพิ่มรายได้และช่วยลดปัญหาและปริมาณมูลฝอยในชุมชน มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 3.39 (S.D. = 0.73) ความตระหนักอยู่ในระดับมาก และเห็นว่าควรมีการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือนก่อนนำไปทิ้ง โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 3.20 (S.D. = 0.76) มีความตระหนักอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนประเด็นเกี่ยวกับความคิดเห็นในด้านการร่วมแรงร่วมใจคัดแยกมูลฝอยก่อนนำไปทิ้งของสมาชิก

ภายในชุมชนชุมชน มีค่าเฉลี่ยคะแนนน้อยที่สุดเท่ากับ 2.85 (S.D. = 0.68) ความตระหนักอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ตามตาราง 4.13

ตาราง 4.13 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความตระหนักต่อการคัดแยกมูลฝอยของชุมชนหมื่นเงินกองจำแนกเป็นรายชื่อ

ความตระหนักต่อการคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้ง	จำนวน (N = 54)	\bar{X}	S.D.	เกณฑ์
1.การคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้งเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องทราบเข้าใจและปฏิบัติตามทุกครั้ง	54	2.98	0.76	มาก
2.การคัดแยกมูลฝอย คือ การแยกมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้และนำมาใช้ใหม่ไม่ได้ออกจากกัน	54	3.02	0.73	มาก
3.ระดับความพร้อมและความเต็มใจในการเข้าร่วมโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล	54	2.98	0.81	มาก
4.การคัดแยกประเภทและชนิดของมูลฝอย จะต้องทำเป็นอันดับแรกก่อนที่จะทิ้งมูลฝอยลงถัง	54	3.15	0.76	มาก
5.มีการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือนก่อนนำไปทิ้ง	54	3.20	0.76	มาก
6.การทิ้งขยะในครัวเรือนมีการคัดแยกเป็นขยะเปียกขยะแห้งและขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้	54	3.09	0.85	มาก
7.การคัดแยกมูลฝอยในครัวเรือน เป็นการเพิ่มรายได้และช่วยลดปัญหาและปริมาณมูลฝอยในชุมชน	54	3.39	0.73	มาก
8.ภายในชุมชนมีการร่วมแรงร่วมใจคัดแยกมูลฝอยก่อนนำไปทิ้ง	54	2.85	0.68	ปานกลาง
9.ในครัวเรือนมีการปฏิบัติตามแนวทางการลดปริมาณขยะมูลฝอย เช่น ใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม, ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก เป็นต้น	54	3.10	0.77	มาก
10.ควรมีมาตรการทางกฎหมายสำหรับผู้ก่อปัญหาและทำให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน	54	3.45	0.97	มาก
รวม		3.12	0.78	มีความตระหนักปานกลาง

จากตาราง 4.13 การศึกษาปัจจัยในด้านความตระหนักต่อการคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างชุมชนหมื่นเงินทองส่วนใหญ่ มีค่าเฉลี่ยคะแนนความตระหนักต่อการคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้งเท่ากับ 3.12 (S.D. = 0.78) อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างชุมชนหมื่นเงินทองส่วนใหญ่ต่างก็สนับสนุนให้มีมาตรการทางกฎหมายสำหรับผู้ก่อปัญหาที่ทำให้เกิดผลเสียต่อชุมชน เนื่องจากชุมชนประสบกับปัญหามลพิษภายนอกมีการนำขยะเข้ามาทิ้งภายในชุมชน และมีบุคคลอื่น ๆ หรือผู้มีอาชีพเก็บของเก่าเข้ามาคั่นถึงขยะภายในชุมชน ทำให้บริเวณโดยรอบมีความสกปรก

- **ชุมชนสวนดอก**

จากการศึกษาในด้านความตระหนักต่อการคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้งของกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในชุมชนสวนดอก จำนวน 88 คน ในการพิจารณาจากค่าเฉลี่ยและเกณฑ์การประเมินของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามชุมชนสวนดอก มีดังนี้ ค่าเฉลี่ยคะแนนของชุมชนสวนดอกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.50 (S.D. = 0.62) ความตระหนักอยู่ในเกณฑ์มาก ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับควรมีมาตรการทางกฎหมายสำหรับผู้ก่อปัญหาและทำให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน รองลงมา ได้แก่ ความคิดเห็นในด้านการคัดแยกมูลฝอยในครัวเรือน เป็นการเพิ่มรายได้และช่วยลดปัญหาและปริมาณมูลฝอยในชุมชน มีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 3.14 (S.D. = 0.83) ความตระหนักอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 2.58 คือ เห็นว่าการคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้งเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องทราบ เข้าใจและปฏิบัติตามทุกครั้ง (S.D. = 0.75) และความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกมูลฝอย คือ การแยกมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้และนำมาใช้ใหม่ไม่ได้ออกจากกัน (S.D. = 0.67) มีความตระหนักอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนน้อยที่สุดเท่ากับ 1.63 (S.D. = 0.51) โดยส่วนใหญ่เห็นว่าภายในชุมชนยังขาดการร่วมแรงร่วมใจคัดแยกมูลฝอยก่อนนำไปทิ้ง ตามตาราง 4.14

ตาราง 4.14 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความตระหนักต่อการคัดแยกมูลฝอยของของชุมชนสวนดอกจำแนกเป็นรายชื่อ

ความตระหนักต่อการคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้ง	จำนวน (N = 88)	\bar{X}	S.D.	เกณฑ์
1.การคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้งเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องทราบ เข้าใจและปฏิบัติตามทุกครั้ง	88	2.58	0.75	ปานกลาง
2.การคัดแยกมูลฝอย คือ การแยกมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้และนำมาใช้ใหม่ไม่ได้ออกจากกัน	88	2.58	0.67	ปานกลาง
3.ระดับความพร้อมและความเต็มใจในการเข้าร่วมโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล	88	2.45	0.98	น้อย
4.การคัดแยกประเภทและชนิดของมูลฝอย จะต้องทำเป็นอันดับแรกก่อนที่จะทิ้งมูลฝอยลงถัง	88	2.55	0.65	ปานกลาง
5.มีการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือนก่อนนำไปทิ้ง	88	2.24	0.74	น้อย
6.การทิ้งขยะในครัวเรือนมีการคัดแยกเป็นขยะเปียก ขยะแห้งและขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้	88	2.13	0.70	น้อย
7.การคัดแยกมูลฝอยในครัวเรือน เป็นการเพิ่มรายได้และช่วยลดปัญหาและปริมาณมูลฝอยในชุมชน	88	3.14	0.83	ปานกลาง
8.ภายในชุมชนมีการร่วมแรงร่วมใจคัดแยกมูลฝอยก่อนนำไปทิ้ง	88	1.63	0.51	ไม่เคย
9.ในครัวเรือนมีการปฏิบัติตามแนวทางการลดปริมาณขยะมูลฝอย เช่น ใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม, ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก เป็นต้น	88	2.55	0.62	ปานกลาง
10.ควรมีมาตรการทางกฎหมายสำหรับผู้ก่อปัญหาและทำให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน	88	3.50	0.62	มาก
รวม		2.53	0.70	มีความตระหนักปานกลาง

จากตาราง 4.14 ผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างชุมชนสวนดอกที่มีต่อ โครงการ ส่วนใหญ่มีความตระหนักต่อการคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้งอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เนื่องจากการดำเนินโครงการภายในชุมชนสวนดอกมีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนปฏิบัติตามโครงการน้อย ขาดความต่อเนื่องของการทำงาน โครงการและขาดการสนับสนุน

จากผู้นำชุมชนในการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ประชาชนในชุมชนมีความตระหนักและเห็นประโยชน์จากการปฏิบัติตามโครงการน้อย ไม่มีแรงจูงใจให้คนส่วนใหญ่ในชุมชนได้ปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ ยกเว้นในเรื่องของการหามาตรการเพื่อป้องกันปัญหาที่มีผู้ก่อให้เกิดความเดือดร้อนภายในชุมชน

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างชุมชนหมื่นเงินกองกับชุมชนสวนดอกแล้ว การมีความตระหนักที่มีผลต่อการปฏิบัติตามโครงการคัดแยกขยะของกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันในหลายประเด็น ได้แก่ ด้านความพร้อมและความเต็มใจในการเข้าร่วมโครงการ การปฏิบัติตามแนวทางการคัดแยกมูลฝอยในครัวเรือนก่อนทิ้ง รวมไปถึงความร่วมมือของคนในชุมชนในการปฏิบัติตามโครงการ โดยที่ประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้โครงการประสบความสำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้

4.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัจจัยต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลระหว่างชุมชนหมื่นเงินกองและชุมชนสวนดอก

ในการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัย โดยแยกเป็นปัจจัยในด้านการรับรู้ข่าวสาร บทบาทของผู้นำชุมชน การมีส่วนร่วมของประชาชน และความตระหนักของประชาชนต่อการดำเนินโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลระหว่างชุมชนหมื่นเงินกองและชุมชนสวนดอก โดยการใช้การทดสอบค่า t-Test เพื่อทดสอบสมมติฐาน

4.4.1 ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร

ตาราง 4.15 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านการรับรู้ข่าวสารต่อการดำเนินโครงการคัดแยกขยะระหว่างชุมชนหมื่นเงินกองและชุมชนสวนดอก

ชุมชน	จำนวน	\bar{X}	S.D.	Mean difference	t	P
หมื่นเงินกอง	54	15.09	2.96	2.53	4.907	0.003
สวนดอก	88	12.56	2.98			

จากตาราง 4.15 ชุมชนหมื่นเงินกองมีค่าคะแนนเฉลี่ย 15.09 และชุมชนสวนดอกมีคะแนนเฉลี่ย 12.56 โดยชุมชนหมื่นเงินกองมีค่าเฉลี่ยคะแนนมากกว่าชุมชนสวนดอกเท่ากับ 2.53 แสดงว่าชุมชนหมื่นเงินกองมีการรับรู้ข่าวสารต่อการดำเนินโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลแตกต่างกันจากชุมชนสวนดอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4.2 ปัจจัยด้านบทบาทผู้นำชุมชน

ตาราง 4.16 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านบทบาทของผู้นำชุมชนต่อการดำเนินโครงการคัดแยกขยะระหว่างชุมชนหมื่นเงินกองและชุมชนสวนดอก

ชุมชน	จำนวน	\bar{X}	S.D.	Mean difference	t	P
หมื่นเงินกอง	54	19.18	2.82	6.56	14.405	0.001
สวนดอก	88	12.62	2.29			

จากตาราง 4.16 ค่าเฉลี่ยคะแนนของชุมชนหมื่นเงินกองเท่ากับ 19.18 ชุมชนสวนดอกมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 12.62 เห็นได้ว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยที่ต่างกันมากถึง 6.56 แสดงว่าบทบาทของผู้นำชุมชนหมื่นเงินกองในการดำเนินโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลแตกต่างกันจากชุมชนสวนดอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4.3 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

ตาราง 4.17 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินโครงการคัดแยกขยะระหว่างชุมชนหมื่นเงินกองและชุมชนสวนดอก

ชุมชน	จำนวน	\bar{X}	S.D.	Mean difference	t	P
หมื่นเงินกอง	54	28.14	5.90	7.12	7.161	0.003
สวนดอก	88	21.02	5.66			

จากตาราง 4.17 ค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของชุมชนหมื่นเงินกอง พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 28.14 มากกว่าชุมชนสวนดอกที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 21.02 โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนต่างกัน 7.12 แสดงว่าชุมชนหมื่นเงินกองมีการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนิน โครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลแตกต่างจากชุมชนสวนดอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4.4 ปัจจัยด้านความตระหนักต่อการคัดแยกมูลฝอย

ตาราง 4.18 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านความตระหนักต่อการคัดแยกมูลฝอยระหว่างชุมชนหมื่นเงินกองและชุมชนสวนดอก

ชุมชน	จำนวน	\bar{X}	S.D.	Mean difference	t	P
หมื่นเงินกอง	54	31.01	4.57	5.69	7.420	0.009
สวนดอก	88	25.32	4.35			

จากตาราง 4.18 การศึกษาเปรียบเทียบด้านความตระหนักต่อการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่างชุมชนหมื่นเงินกองและชุมชนสวนดอก คือ 31.01 และ 25.32 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่างกัน 5.69 แสดงว่าชุมชนหมื่นเงินกองมีความตระหนักต่อการคัดแยกขยะมูลฝอยตามโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลแตกต่างแตกต่างจากชุมชนสวนดอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างชุมชนหมื่นเงินกองและชุมชนสวนดอกจากปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร ด้านบทบาทของผู้นำชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมและปัจจัยในด้านความตระหนักต่อการคัดแยกมูลฝอยก่อนที่ พบว่าค่าเฉลี่ยของปัจจัยทั้ง 4 ด้านของชุมชนหมื่นเงินกองสูงกว่าค่าเฉลี่ยของชุมชนสวนดอก และเมื่อพิจารณาจากปัจจัยในด้านต่าง ๆ แต่ละปัจจัย ในด้านการรับรู้ข่าวสารชุมชนหมื่นเงินกองมีระดับการรับรู้ข่าวสารในด้านสถานการณ์ปัญหาขยะใกล้เคียงกับชุมชนสวนดอก แต่ในด้านประเภทของสื่อที่ที่ได้รับชุมชนหมื่นเงินกองมีระดับความถี่ในการได้รับฟังข้อมูลข่าวสารและ

พบปะกับผู้นำ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการมากกว่าชุมชนสวนดอก จึงสอดคล้องกับค่าคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบสมมติฐานที่ว่า การดำเนินโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลของชุมชนหมื่นเงินกองมีแหล่งการรับรู้ข่าวสารแตกต่างจากชุมชนสวน

ในส่วนของปัจจัยด้านบทบาทผู้นำชุมชนปรากฏว่าผู้นำชุมชนหมื่นเงินกองมีความเข้มแข็งและมีบทบาทในการจัดทำโครงการคัดแยกขยะภายในชุมชนอย่างต่อเนื่องเมื่อเปรียบเทียบกับผู้นำชุมชนสวนดอกซึ่งผู้นำชุมชนมีบทบาทน้อยในด้านการจัดการขยะในชุมชน และจากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยในด้านบทบาทผู้นำชุมชนซึ่งชุมชนทั้งสองมีคะแนนเฉลี่ยที่ต่างกันมาก ผลการศึกษาเปรียบเทียบเมื่อทดสอบสมมติฐานพบว่า การดำเนินโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลของชุมชนหมื่นเงินกองกับชุมชนสวนดอกมีปัจจัยด้านบทบาทของผู้นำชุมชนแตกต่างกัน

การศึกษาปัจจัยในด้านการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลของชุมชนหมื่นเงินกองกับชุมชนสวนดอกมีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาจากผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างชุมชนหมื่นเงินกองส่วนใหญ่มีการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการในทุกขั้นตอนของการมีส่วนร่วม โดยเฉพาะให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามแนวทางโครงการคัดแยกขยะก่อนทิ้งส่วนชุมชนสวนดอกเข้าร่วมกิจกรรมโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลน้อยกว่าชุมชนหมื่นเงินกองเมื่อเปรียบเทียบจากค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบในด้านตระหนักต่อการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งระหว่างชุมชนทั้งสอง ปรากฏว่าชุมชนหมื่นเงินกองมีค่าเฉลี่ยคะแนนด้านความตระหนักสูงกว่าชุมชนสวนดอกและจากผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างชุมชนหมื่นเงินกองส่วนใหญ่มีการร่วมใจคัดแยกมูลฝอยก่อนนำไปทิ้ง ส่วนชุมชนสวนดอกกลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักต่อการคัดแยกมูลฝอยเช่นเดียวกันแต่ในการปฏิบัติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างยังมีการปฏิบัติน้อย เมื่อนำผลการศึกษาเปรียบเทียบมาทดสอบสมมติฐาน ที่ว่า การดำเนินโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลของชุมชนหมื่นเงินกองมีปัจจัยด้านความตระหนักต่อการคัดแยกขยะมูลฝอยแตกต่างจากชุมชนสวนดอก

4.5 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล

การศึกษาการดำเนินโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลของชุมชนหมื่นเงินทองและชุมชนสวนดอก ในส่วนของความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ปัญหาและอุปสรรค รวมไปถึงแนวทางในการจัดการโครงการคัดแยกขยะซึ่งได้จากการเก็บรวบรวมแบบสอบถามในลักษณะคำถามปลายเปิด โดยได้สรุปเป็นประเด็น ดังนี้

- **ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลในชุมชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่**

ชุมชนหมื่นเงินทอง

- เทศบาลนครเชียงใหม่ควรสนับสนุนในด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการ ได้แก่ ถุงขยะหรือถังขยะสำหรับคัดแยกขยะเป็นประเภทภายในชุมชนให้มากขึ้น
- จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชน หรือนำตัวแทนชาวบ้านในแต่ละชุมชนศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มเติมความรู้และประสบการณ์ของผู้นำชุมชนในการนำมาประยุกต์ใช้ภายในชุมชน
- ประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงโดยเฉพาะร้านค้าต่างๆ ให้ความร่วมมือน้อย ควรให้ทุกฝ่ายร่วมมือกันในการดำเนินโครงการเพิ่มมากขึ้น
- ควรให้มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องทุกชุมชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ชุมชนสวนดอก

- ควรมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลระหว่างชุมชนในเขตเทศบาล
- ควรมีการรณรงค์ให้ประชาชนทุกฝ่ายร่วมกันคัดแยกขยะ

- เทศบาลนครเชียงใหม่ควรเพิ่มการรณรงค์ให้ประชาชนในชุมชน และโดยเฉพาะภาคเอกชน ร้านค้าต่าง ๆ เข้าร่วมโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลกับชุมชนให้มากขึ้น
 - ควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เช่น ถังขยะแยกประเภท แก้ว พลาสติก โลหะ กระจายให้ทั่วถึงภายในชุมชน
 - มีการให้ความรู้และจัดเจ้าหน้าที่เข้ามาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจแก่ประชาชนในด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี
 - ผู้นำชุมชนควรมีบทบาทและให้ความสำคัญในการดำเนินโครงการอย่างจริงจังเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ประชาชนในชุมชนให้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
- **ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลในชุมชนของท่าน**

ชุมชนหมื่นเงินทอง

- ปัญหาจากบุคคลภายนอกชุมชนนำขยะเข้ามาทิ้งภายในชุมชนและเป็นขยะไม่มีค่า ส่งกลิ่นเหม็นรบกวน
- มีคนเก็บขยะจากภายนอกชุมชนเข้ามาคั้นขยะทำให้บริเวณถังขยะในชุมชนเกิดความสกปรก
- ถังขยะที่ทางเทศบาลแจกไม่พอ ควรเพิ่มปริมาณในการแจกให้มากขึ้นและบ่อยขึ้น
- พื้นที่ที่ใช้เป็นธนาคารขยะภายในชุมชนมีไม่เพียงพอและมีขนาดเล็กบางครั้งไม่สามารถรองรับปริมาณวัสดุเหลือใช้ที่ประชาชนในชุมชนนำมาขาย
- ประชาชนบางส่วนยังไม่รู้คุณค่าของขยะรีไซเคิล

ชุมชนสวนดอก

- ประชาชนบางส่วนมีวิธีการกำจัดมูลฝอยไม่ถูกต้อง เช่น มีการเทกองลงพื้น โดยมีการเผาและฝังกลบ
 - ยังขาดการมีส่วนร่วมในการคัดแยกการทิ้งขยะและการกำจัดตามประเภทของขยะจากประชาชนบางส่วน
 - ปริมาณขยะมูลฝอยภายในชุมชนมีเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากมีผู้เข้ามาอาศัยอยู่เพิ่มมากขึ้นและรวมไปถึงนักท่องเที่ยวที่เข้ามายังวัดสวนดอกทำให้ยากต่อการจัดการ
 - ผู้นำขาดความรู้และการประสานงานในการดำเนินงาน โครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลจึงทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง
 - ประชาชนบางส่วนขาดการมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมในชุมชนทำให้ไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างเต็มที่
 - ราคาซื้อ – ขาย ขยะรีไซเคิลในตลาดกลางไม่แน่นอน ทำให้บางครั้งได้ราคาน้อย
 - ไม่มีเวลาในการเข้าร่วมดำเนิน โครงการอย่างเต็มที่
 - ประชาชนบางคนยังขาดความรู้ในการคัดแยกขยะอย่างถูกต้อง
- ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อเทศบาลนครเชียงใหม่ในการจัดหารูปแบบวิธีการจัดการขยะเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อชุมชนและเมืองเชียงใหม่

ชุมชนหมื่นเงินทอง

- ควบคุมราคาในการรับซื้อวัสดุเหลือใช้จากตลาดกลางและธนาคารขยะให้เหมาะสมและสามารถเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนนำขยะที่คัดแยกแล้วมาขาย
- ให้การสนับสนุนด้านทุนและงบประมาณแก่ชุมชน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโครงการ

- ควรมีการตั้งกฎเกณฑ์หรือระเบียบในการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมและป้องกันบุคคลภายนอกชุมชนที่เข้ามาทำความสะอาดเรือนภายในชุมชน
- ธรรมชาติให้เกิดการแข่งขันกันระหว่างชุมชนต่างๆ ในแต่ละแขวง เพื่อที่ประชาชนในชุมชนจะได้ให้ความสนใจและการมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น
- จัดทำโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล โดยแบ่งเป็นรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความน่าสนใจ เช่น การจัดทำผ้าป่าขยะรีไซเคิล การคัดแยกขยะภายในโรงเรียน หรือการทำป้ายหมักจากขยะ เป็นต้น

ชุมชนสวนดอก

- ควรจัดการประกวด แข่งขัน ภายในชุมชนหรือระหว่างชุมชนเกี่ยวกับโครงการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลเพื่อเป็นตัวอย่างให้ชุมชนอื่น ๆ ทราบและนำไปเป็นแบบอย่าง
- จัดการประกวด แข่งขัน ชุมชนดีเด่นด้านการคัดแยกขยะโดยมีการมอบรางวัล เช่น เงินรางวัล หรือวัสดุอุปกรณ์เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดทำโครงการ
- เทศบาลนครเชียงใหม่ควรประสานงานกับร้านค้าต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมโครงการให้มากขึ้น
- เทศบาลนครเชียงใหม่ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่เข้ามาให้ความรู้และดูแลอย่างสม่ำเสมอในการดำเนินงานคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล
- ปลุกฝังความคิดในการคัดแยกขยะมูลฝอยให้แก่เยาวชน ประชาชน และธรรมชาติให้เกิดความร่วมมือและชุมชนมีส่วนร่วมมากขึ้น
- ธรรมชาติให้แหล่งของการเกิดขยะขนาดใหญ่ให้มีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ เช่น โรงเรียน ตลาด สถานที่ราชการ เป็นต้น
- ควรมีมาตรการมาควบคุมและลงโทษ ผู้นำขยะเข้ามาทิ้งภายในชุมชน
- ควรให้ทุกฝ่ายโดยเฉพาะ ร้านค้าต่างๆ โรงเรียน ชาวบ้านร่วมกันคัดแยกให้มากขึ้น

- ควรมีจุดที่ตั้งตลาดกลางมากกว่า 1 แห่ง เพื่อความสะดวกของผู้ที่นำขยะมาขาย เนื่องจากชุมชนมีพื้นที่ที่กว้างขวาง
- นำเงินรายได้จากการดำเนิน โครงการส่วนหนึ่งมาพัฒนา ภายในชุมชน เพื่อให้ประชาชนมองเห็นความสำคัญของโครงการ
- ให้โรงเรียน ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์ และปฏิบัติกิจกรรมคัดแยกในโรงเรียน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved